

Més enllà dels resultats esportius

Mària Vallès

Directora general de la Fundació Barça

Durant gairebé vint-i-cinc anys, la Fundació Barça s'ha dedicat a projectar el Club com una institució que, més enllà dels resultats, busca un impacte social transformador, participant a fer canvis tangibles entre els infants i els joves més vulnerables a Catalunya i arreu del món, mitjançant l'esport i l'educació en valors. Aquest treball es fa amb el compromís solidari dels jugadors, que aporten des de fa anys el 0,5% de la seva fitxa, i del Club, que aporta anualment el 0,7% dels seus ingressos a la Fundació.

A la Fundació Barça focalitzem la nostra tasca en nens i nenes de 8 a 18 anys, infants i adolescents que tenen problemes per accedir a l'educació, que han sofert dificultats en la vida familiar, han patit l'exili, han suportat guerres o situacions de violència, o estan dintre del sistema de justícia penal. Malgrat aquests antecedents desafiants, la Fundació creu que cada nena, nen i jove té el dret i la capacitat de fer un canvi positiu en la seva vida. En l'actualitat arribem a més d'un milió i mig de nens i nenes beneficiaris arreu del món, més de 460.000 a Catalunya.

La pobresa s'ha enquistat en la població infantil de Catalunya. En els últims vuit anys, des del 2010 fins al 2019, no tan sols ha continuat avançant, sinó que a més s'ha incrementat. Gairebé 350.000 menors estan en aquesta situació de vulnerabilitat (un de cada quatre). Aquestes dades commovedores es desprenen de l'estudi *Aquí, avui, encara*, sobre la situació dels drets dels infants a Catalunya, elaborat per l'ONG Save the Children.

Poques ajudes i, a més, les que existeixen «no són eficaces en la disminució de les desigualtats», segons constata l'anàlisi de l'ONG. Per això, els infants en situació d'exclusió social cada vegada estan més empobrits i tenen menys oportunitats. Les conseqüències de la pobresa en els menors són contrastables, ja que afecta el seu desenvolupament físic, emocional i cultural, i, a més, «dona motiu a una societat injusta i poc cohesionada».

La Fundació Barça treballa per canviar aquesta realitat i enfoca tots els seus esforços a ser un suport a través dels seus programes educatius basats en l'esport com a eina de canvi. Aquests programes ajuden els infants i els joves a aconseguir canvis reals: construir la seva confiança, desenvolupar les seves habilitats de vida, transformar el seu comportament i obtenir una qualificació més bona; en definitiva, assolir el seu veritable potencial.

Des de fa dos anys, la Fundació disposa d'un Pla Estratègic caracteritzat per tres línies de treball innovadores a escala mundial en l'àmbit de les entitats esportives. La finalitat d'aquest nou enfocament estratègic és aconseguir generar aquests canvis socials per mitjà de l'esport per tal de contribuir a una societat més igualitària i inclusiva. Les tres línies estratègiques amb les quals treballem són: prevenció de la violència, lluita contra l'exclusió social i accés i reforç a l'educació. Aquestes actuacions es duen a terme mitjançant programes propis, desenvolupant projectes específics per prevenir la violència, promovent la inclusió social i l'educació. Així mateix, també establim aliances: col·laborem amb institucions de referència per assolir els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) i influïm en canvis en les polítiques públiques.

I ho volem fer des del lideratge d'una entitat com el FC Barcelona i els seus valors associats: humilitat, esforç, ambició, respecte i treball en equip. El Barça, una de les institucions esportives més admirades, estimades i global, vol ajudar a transformar i millorar el món. El Barça és una entitat admirada pels resultats esportius i per la manera d'aconseguir-los, estimada per la vinculació que té amb els socis i les penyes, i pel seu compromís i impacte social, per tot allò que ens defineix com a «Més que un club». La feina de la Fundació és una part cabdal d'aquest concepte.

Esport per al desenvolupament

Per a la Fundació Barça, un dels compromisos més inalterables és contribuir al compliment dels Objectius de Desenvolupament Sostenible a través de l'esport. El 2015, a partir de la nova Agenda de Desenvolupament 2030, les Nacions Unides i les organitzacions que havien invertit més en esport per al desenvolupament van plantejar la necessitat de fer anàlisis contundents sobre l'impacte de l'esport en la lluita contra les desigualtats.

En el marc d'aquesta agenda, la Fundació Barça ha marcat una estratègia pròpia per contribuir a les metes dels Objectius de Desenvolupament Sostenible, definint objectius, resultats i indicadors que permetin mesurar l'impacte dels seus programes en la població més vulnerable. El disseny i l'execució dels programes de la Fundació Barça contribueixen, mitjançant l'esport, a millorar la vida de nens i nenes en risc d'exclusió.

Programa Refugiats

Segons les últimes dades de l'Alt Comissionat de les Nacions Unides per als Refugiats (ACNUR) hi ha a l'entorn de 65,5 milions de persones desplaçades, de les quals més de 22,5 milions són refugiats, la meitat dels quals són infants que han hagut d'abandonar les seves llars a causa dels conflictes, la violència i la persecució.

En aquest context tan difícil, els infants i joves són els més vulnerables i pateixen greus violacions dels seus drets. A causa de la seva edat i vulnerabilitat, els infants pateixen, d'una manera especial, la falta de mesures concretes que els facilitin l'acollida i el refugi. En resposta al compromís amb la població refugiada, i, especialment amb els nens i nenes refugiats, la Fundació ha posat en marxa un programa que utilitza l'esport com una eina per donar suport psicosocial a infants i joves refugiats, i afavorir la seva integració en les comunitats d'acollida, específicament a Grècia, Itàlia i el Líban.

Dels resultats del programa cal destacar l'augment de confiança i autoestima dels participants i l'impacte en la millora de la seva actitud, que esdevé més respectuosa i tolerant, i, en conseqüència, la reducció de les situacions de conflicte.

Benestar emocional

Finalment m'agradaria destacar el treball que fem donant suport a nens i nenes malalts mitjançant el programa de Benestar Emocional Pediàtric que duem a terme en col·laboració amb els cinc principals hospitals pediàtrics de Catalunya. Sabem que la màgia del Barça ajuda molts nens i nenes a sentir-se millor en un moment de la seva vida molt complicat i dur, també pels seus familiars. Per això fem diverses accions com les visites hospitalàries dels jugadors del primer equip del Barça o de les diverses seccions durant tot l'any, i la posada en marxa, juntament amb la Fundació Eric Abidal, del projecte Robot Pol que permet a infants hospitalitzats visitar el museu del Barça i el Camp Nou mitjançant un robot teledirigit i acompanyats dels nostres voluntaris. També estem treballant per dotar aquests hospitals de noves accions que permetin a aquests infants viure l'experiència Barça, amb l'objectiu de millorar el seu benestar emocional.